

CREATIEVE ZIEKENBOEG

In de loop van twintig jaar milieueffectrapportage is al menig voorbeeld voorbijgekomen van een 'salamitactiek' om de m.e.r.-plicht te omzeilen. De nieuwste aanwinst is het geval van een stal voor 2.992 vleesvarkens, met vlak daarnaast een royale ziekenboeg.

Steven Pieters

Op 19 mei jl. heeft de Afdeling een uitspraak gedaan over een zoveelste vleesvarkenshouderij. Een varkensboer te Oirschot gaat een nieuwe stal bijbouwen en hij vraagt een vergunning aan voor 2.992 vleesvarkens. Precies 8 varkens onder de m.e.r.-plichtdrempel. Hij voorziet deze nieuwe stal van een zeer ruime ziekenboeg, waar makkelijk meer dan 8 dieren gehouden kunnen worden. Opnieuw gaat de Afdeling in deze uitspraak uit van wat er in de vergunning wordt aangevraagd en niet van het aantal dierplaatsen. De Afdeling meldt dat ook letterlijk in deze uitspraak. Terwijl het Besluit m.e.r. heel duidelijk het aantal dierplaatsen als criterium voor de m.e.r.-plichtdrempel hanteert.

Met deze – in mijn ogen verkeerde – lijn biedt de bestuursrechter ruimte aan allerlei vormen van gesjoemel. Het is heel goed om helderheid te verschaffen over hoe je moet omgaan met m.e.r.-plichtdrempels, want dat dient de rechtszekerheid. Maar een boer die een grotere stal gaat bouwen dan waarvoor hij in eerste instantie vergunning aanvraagt, zal te zijner tijd – met een revisievergunning – de volledige capaciteit gaan gebruiken. Deze boer kan zijn ruimere ziekenboeg straks heel makkelijk anders gaan inrichten, om alsnog 8 of meer extra mestvarkens te gaan houden. De omvang van de revisie komt dan echter nooit meer boven de m.e.r.-plichtdrempel uit. En zonder m.e.r. heeft deze varkensboer dan toch zijn uitbreiding gerealiseerd. Is dat wat de Afdeling wil?

Er moet natuurlijk ergens een grens getrokken worden, maar bij reële twijfel over het uiteindelijke aantal te houden dieren, zou ik voor de consequente strenge lijn kiezen. Ik vrees nu dat er steeds meer creatieve oplossingen gaan komen, om via de vergunningaanvraag onder de m.e.r.-plicht uit te komen. Daar moet de Afdeling zich terdege van bewust zijn. In de m.e.r.-praktijk zie ik dat juist in deze sector allerlei creatieve 'oplossingen' worden bedacht, die niet altijd bijdragen aan de bedoelingen van de m.e.r.-regelgeving. De m.e.r.-plicht voor de intensieve veehouderij is een m.e.r.-plicht

FOTO: JAMES GOLDSWORTHY / ISTOCKPHOTO

die rechtstreeks voortvloeit uit de Europese m.e.r.-richtlijn en de rechter dient toe te zien op een correcte toepassing daarvan. Ook de m.e.r.-richtlijn spreekt van 'plaatsen' wat volgens mij een sterke indicatie vormt om van een feitelijke capaciteit uit te gaan en niet van de Wm-vergunningaanvraag. Misschien moet de wetgever een oplossing aandragen voor het probleem van het definiëren van het begrip 'dierplaatsen'? Er moet in ieder geval iets gaan gebeuren, want langzaam worden de 'oplossingen' steeds creatiever en kan het milieu daardoor wel eens de dupe worden van deze soepele opvatting van de Afdeling.

Regionaal Bedrijventerrein Twente

Op 19 april 2006 heeft de Afdeling wederom een uitspraak gedaan over het Regionaal Bedrijventer-

rein Twente (RBT). In deze uitspraak is de hoogste bestuursrechter heel duidelijk geweest over de verschillende m.e.r.-kwesties. De noodzaak is voldoende aangetoond en de keuze voor de uiteindelijke locatie (Almelo Zuid) is nu voldoende onderbouwd en zorgvuldig tot stand gekomen. Toch is het besluit vernietigd, niet vanwege een m.e.r.-kwestie, maar vanwege de discussie over de luchtkwaliteit. Er kan dus nog steeds niet begonnen worden met de aanleg van dit bedrijventerrein.

Belangrijke nieuwe m.e.r.-wetgeving

In oktober 2005 is de Wet milieubeheer opnieuw aangepast, om te kunnen voldoen aan Europees rechterlijke vereisten. Ook in Hoofdstuk 7 over de milieueffectrapportage is een aantal wijzigingen aangebracht. Voor de praktijk is de belangrijkste wijziging die van Wm artikel 7.8b, eerste en vierde lid. Vanwege de m.e.r.-beoordelingsplicht worden in dit artikel de criteria genoemd aan de hand waarvan de m.e.r.-beoordeling moet plaatsvinden. Let wel, 'bijzondere omstandigheden' is als algemeen criterium vervangen door: 'de belangrijke nadelige gevolgen die zij voor het milieu kan hebben'. En indien een project uit de D-lijst belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben, dan moeten de criteria van bijlage III van de m.e.r.-richtlijn voortaan gevolgd worden. Degenen die m.e.r.-beoordelingsbesluiten maken, dienen hier voortaan rekening mee te houden. Pas op voor de automatische piloot! ■

Behandelde uitspraken
ABRvS, 17 mei 2006, nr. 200507253/1
ABRvS, 19 april 2006

Mr. S. Pieters, werkzaam bij de Commissie voor de m.e.r., schreef deze bijdrage op persoonlijke titel.